

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMO EKSPERTIZĖS ĮSTATYMO NR. IX-1161
2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
5¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-18-789–790)(TAIS Nr. 18-4400(2))

2018-06-04 Nr.NV-1436

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įvertinus tai, kad Projektu keičiamas Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymas (toliau – TEĮ) yra papildomas nepriekaištingos reputacijos reikalavimais, manome, kad šie reikalavimai taip pat yra reikšmingi sprendžiant klausimą dėl teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo pratęsimo, galiojimo sustabdymo arba pripažinimo negaliojančiu. Šiuo aspektu siūlome papildyti Projekto 6 straipsnį ir 14 straipsnio 4 dalį.

Taip pat Projekto aiškinamajame rašte nepateikta informacija, dėl kokių priežasčių Projekto 5 straipsnyje teismo ekspertams nustatomi būtent tokie nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, t. y. švelnesni, nei yra nustatyti kitiems asmenims, pvz., valstybės tarnautojams Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme. Siūlome pagrįsti tokio teisinio reguliavimo pasirinkimą.

2. Projekto 2 straipsnyje keičiamo TEĮ įsivedamos naujos sąvokos „objektų tyrimas“ ir „konsultacija“, tačiau nėra atskleistas šių sąvokų turinys.

3. Projekto 11 straipsnyje keičiamo TEĮ 16 straipsnio 1 dalis pildoma paskutiniu 7 punktu, tačiau paskutiniame punkte turėtų būti šios dalies 6 punkto nuostata („atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas“). Siūlome tikslinti.

4. Siekiant įgyvendinti teisėkūros aiškumo principą, siūlome Projektu keičiamame TEĮ atskleisti vartojamą formuluotę „proceso įstatymai“ ir tik įsivedus šį trumpinį vartoti jį tolimesniame TEĮ tekste. Siūlome atsisakyti pridėtinės vertės nekuriančių formuluočių „įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta tvarka“, „teisės aktų nustatyta tvarka“, „įstatymų nustatyta tvarka“, „pagal kompetenciją“ ir pan. (pastaba taikytina ir Projekte nekeičiamoms TEĮ nuostatoms). Taip pat turėtų būti atskleidžiamos vertinamojo pobūdžio sąvokos tokios, kaip „pagrįstos abejonės“, „netinkama kokybė“ ir kitos, suvienodinamos vartojamos formulotės, pvz., „šis Įstatymas“ ir „šis įstatymas“ ir pan.

5. Siekiant įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintą sistemiškumo principą TEĮ siūlome keisti ir šiais aspektais:

1) Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarime konstatavo, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją su žmogaus teisių ir laisvių turinio apibrėžimu ar jų įgyvendinimo garantijų įtvirtinimu susijusį teisinį reguliavimą galima nustatyti tik įstatymu. Atsižvelgiant į šias nuostatas ir siekiant užtikrinti teisėkūros aiškumo, atvirumo ir skaidrumo principus, siūlome TEĮ 21 straipsnyje įtvirtinti kriterijus, kuriais remiantis ekspertams suteikiamos kvalifikacinės kategorijos, nustatyti šių kvalifikacinių kategorijų paskirtį ir reikšmę;

2) siūlome tikslinti TEĮ 1 straipsnyje išvardintus TEĮ reguliuojamus santykius (pvz., Projekto 4 straipsniu keičiamo TEĮ 5 straipsnyje nustatyti *reikalavimai asmenims, siekiantiems tapti*

teismo ekspertais, tačiau TEĮ 1 straipsnyje nurodyti „kvalifikaciniai reikalavimai teismo ekspertams“).

3) siūlome peržiūrėti TEĮ ir atsisakyti perteklinių nuostatų (pvz., TEĮ 22 straipsnio 2 dalis yra identiška TEĮ 23 straipsnio 2 daliai);

4) siūlome tikslinti TEĮ trumpinių vartojimą, pvz., vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 6.1 papunkčio nuostatomis, siūlome TEĮ 1 straipsnyje atsisakyti Lietuvos Respublikos teismo ekspertų profesinės etikos kodekso trumpinio; įsivestus trumpinius juos vartoti visame TEĮ tekste (atsisakant perteklinių nuorodų, pvz., Projekto 6 straipsnio 2 dalyje keičiamo TEĮ 6 straipsnio 2 dalyje įsivestas trumpinys „kvalifikacinė komisija“, tačiau TEĮ vartojama ir formuluotė „*šio įstatymo nustatyta tvarka sudaryta kvalifikacinė komisija*“, taip pat ir dėl „skundo“ trumpinio vartojimo);

5) atsižvelgiant į tai, kad Viešojo administravimo įstatyme atsisakyta „pranešimo“ sąvokos (juos apima skundai) ir siekiant suvienodinti įstatymuose vartojamas sąvokas siūlome iš TEĮ 4¹ straipsnio 2 dalies išbraukti žodį „pranešimus“;

6) siūlytina iš TEĮ pašalinti nebeaktualias nuostatas (pvz., TEĮ 26 ir 27 straipsniai).

Įvertinus Projekte atliekamus TEĮ ir papildomai reikalingus atlikti pakeitimus, manome, kad TEĮ turėtų būti dėstomas nauja redakcija (Rekomendacijų 83 p.).

Teisės grupės patarėjas

Žygimantas Daukša

Teisės grupės patarėja

Aida Gritienė